

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Τον απείλησε αρχικά η γρίπη, εντούτοις ο Σεπτέμβριος δεν βγήκε από τα καθιερωμένα του.

Τα παιδιά επιστρέφουν στα θρανία. Τι σημαίνει όμως αυτή η επιστροφή για τα παιδιά; Για ορισμένα είναι ευχάριστη, για άλλα αδιάφορη, απλή υποχρέωση ή και **καταναγκασμός**. Υπάρχουν όμως κι εκείνα για τα οποία είναι επιστροφή στον τρόμο. Έναν τρόμο που δεν έχει να κάνει με το κακό -πιθανόν- εκπαιδευτικό σύστημα ή με τους δασκάλους/καθηγητές, αλλά με κάποιον ή κάποιους από τους συμμαθητές. Γιατί στα σχολεία επιστρέφουν και οι νταήδες, οι ψευτοπαλικαράδες. Είναι εκείνα τα παιδιά που στοχοποιούν τους αδύναμους συμμαθητές τους και τους ενοχλούν συστηματικά, τους κοροϊδεύουν, τους πειράζουν, τους βρίζουν και γενικώς τους υποτιμούν.

Το bullying, ο ψευτοπαλικαρισμός, στα σχολεία αποτελεί **δεδομένο** και δεν πρόκειται για νέο φαινόμενο. Ο προκλητικός και αυθάδης μαθητής, ο μάγκας, ποτέ δεν έλειψε από τις σχολικές τάξεις. Και η συνάντησή μαζί του, που είναι αναπόφευκτη, μπορεί να είναι... αναίμακτη, ενδέχεται όμως να είναι και καθοριστική. Μπορεί, δηλαδή, να δημιουργήσει στο παιδί-θύμα ψυχολογικά τραύματα που είναι δύσκολο να **επουλωθούν** και που υπάρχει περίπτωση να το συνοδεύουν σ' όλη του τη ζωή.

Το bullying χαρακτηρίζεται από τέσσερις ενέργειες:

Αρχικά, το πείραγμα, η λεκτική βία. Είναι η πιο επικίνδυνη και μακράς διάρκειας μορφή bullying. Στο στόχαστρο μπαίνει η εμφάνιση, η σεξουαλικότητα, η κοινωνική θέση και ό,τι τέλος πάντως μπορεί να θεωρηθεί από τον νταή «κουσούρι». Οι προσβλητικές λέξεις εκτοξεύονται σαν μαχαίρια, που δημιουργούν πληγές χωρίς να φαίνονται. Και γι' αυτό, επειδή δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία, το πείραγμα είναι η προσφιλής μέθοδος των μικρών νταήδων. Και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η επανάληψη ενός μειωτικού χαρακτηρισμού μπορεί να φτάσει μέχρι και στην αποδοχή του.

Έπειτα, η σωματική βία. Ο ψευτοπαλικαράς αισθάνεται ρωμαλέος, δυνατός, κυρίαρχος, και με την πρώτη ευκαιρία επιδεικνύει αυτά τα «χαρίσματα». Ο αδύναμος συμμαθητής είναι ο καλύτερος σάκος για τις βίαιες φιγούρες του. Τα χτυπήματά του σε πολλές περιπτώσεις συνοδεύονται και από αφαίρεση διά της βίας αντικειμένων που ανήκουν στο θύμα (αδιαφόρως αξίας).

Ο αποκλεισμός. Ο «δυνατός» αποσπά με τα καμώματά του τον θαυμασμό των συμμαθητών του. Ή δημιουργεί την αίσθηση ότι αν δεν είσαι απέναντί του, είσαι ο... τυχερός. Τέτοιες ομάδες είναι που βάζουν στη γωνία το θύμα. Το απαξιώνουν και το περιθωριοποιούν. Του «απαγορεύουν» τη συμμετοχή. Το κάνουν να αισθάνεται κατώτερο. Πόσο θλιβερή είναι η εικόνα της μοναξιάς του μικρού μαθητή που δεν έχει με ποιον να παίξει στα διαλείμματα!

Τέλος, το κυνήγι. Αυτή η μορφή bullying βασίζεται στον τρόμο του... αδύναμου και συνήθως γίνεται έξω, στο δρόμο. Το παιδί φοβάται μήπως συναντηθεί με τον «νταή», γιατί τότε αυτός, μόνος ή με την ομάδα του, θα το πάρουν στο κατόπι. Αυτό το κυνηγητό περιλαμβάνει και τις δύο πρώτες ενέργειες: πείραγμα και σωματική βία.

Το bullying αφορά και τα δύο φύλα, γενικώς όμως τα κορίτσια προτιμούν την πρώτη ενέργεια - το πείραγμα.

Οι συνέπειες του bullying:

Η συνεχής λεκτική ή σωματική επίθεση επηρεάζει **αναμφίβολα** την προσωπικότητα του παιδιού. Μπορεί να παρατηρηθούν δυσκολίες στον ύπνο και εφιάλτες, απώλεια όρεξης ή, το αντίθετο, υπερκατανάλωση τροφής. Μειώνονται μέχρις εξαφανίσεως η αυτοεκτίμηση και ο αυτοσεβασμός. Το παιδί αρχίζει να αποδέχεται τους διάφορους μειωτικούς χαρακτηρισμούς, να νιώθει κατώτερο και οδηγείται σε παραίτηση και μελαγχολία. Κλείνεται στον εαυτό του.

Οι γονείς οφείλουν να επαγρυπνούν. Η παρατηρητικότητα τους είναι απαραίτητη και η σωστή υποστήριξή τους καθοριστική. Όσο πιο νωρίς αντιληφθούν ότι το παιδί τους έχει πέσει θύμα του bullying, τόσο πιο ανώδυνο θα γίνει. Το παιδί πρέπει να μάθει πώς να αντιμετωπίζει αυτές τις καταστάσεις.. Άλλωστε «δύσκολους» και θρασείς ανθρώπους θα συναντήσει κι αργότερα στη ζωή του. Πρέπει λοιπόν να μπορεί να προστατεύει τον εαυτό του. Να μάθει ότι το χειρότερο είναι να γυρίζει την πλάτη του και να απομακρύνεται, διότι τότε ο μικρός νταής θα εκλάβει αυτή την **υποχώρηση** ως σημάδι αδυναμίας και θα πιστέψει ότι έχει βρει τον μόνιμο και εύκολο στόχο του.

Πάντως, τους τρόπους αντιμετώπισης θα τους βρει το παιδί με τη βοήθεια των γονιών του, αρκεί αυτοί να το ακούνε. Να του αφιερώνουν χρόνο, χρόνο ουσιαστικό και ποιοτικό. Δεν έχει σημασία αν αυτός είναι λίγος, πρέπει όμως να είναι περιεκτικός και αφιερωμένος αποκλειστικά στο παιδί. Να μην αφήνουν να περνούν απαρατήρητες φράσεις όπως «με πειράζει συνεχώς, ενώ εγώ δεν του έχω κάνει τίποτα», «δεν θέλω να πάω στο σχολείο, δεν περνάω καλά». Να μην υποτιμούν λόγω μεγέθους τον μικρό ψευτοπαλικαρά, αφού έχει το ίδιο ύψος με το παιδί τους. Και ο δικός του ο μικρόκοσμος δεν είναι τόσο αθώος όσο θέλουμε να πιστεύουμε. Είναι η δική μας κοινωνία σε μικρογραφία. Αυτή την κοινωνία, με τις συνήθειες, τις αντιλήψεις και τις προκαταλήψεις της, μεταφέρουν τα παιδιά στο σχολείο.

Αν η αντιμετώπιση του bullying δεν έχει αποτελέσματα και αν οι επιπτώσεις του πάνω στο παιδί αρχίσουν να γίνονται σοβαρές, τότε είναι αναγκαία η βοήθεια ενός ειδικού επιστήμονα, ο οποίος εξάλλου θα φανεί εξαιρετικά χρήσιμος και στους γονείς του μικρού νταή.

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε. (100-120 λέξεις)

Μονάδες: 25

B1. “Η συνεχής λεκτική ή σωματική επίθεση επηρεάζει αναμφίβολα την προσωπικότητα του παιδιού”

Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80 – 100 λέξεων το περιεχόμενο του παραπάνω αποσπάσματος του κειμένου.

Μονάδες: 10

B2 «Η συνεχής λεκτική ... στον εαυτό του»: Να βρείτε τα δομικά μέρη και τον τρόπο ανάπτυξης της παραπάνω παραγράφου. (μονάδες 3)

Μονάδες: 5

B3. Στα αποσπάσματα που ακολουθούν **μετατρέψτε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο**. Για ποιο λόγο προτιμάται η χρήση καθεμιάς από τη συγγραφέα;

A) Τα χτυπήματά του σε πολλές περιπτώσεις συνοδεύονται και από αφαίρεση διά της βίας αντικειμένων που ανήκουν στο θύμα (αδιαφόρως αξίας).

B) Ο «δυνατός» αποσπά με τα καμώματά του τον θαυμασμό των συμμαθητών του.

Μονάδες: 5

B4.α) Να γράψετε από ένα **συνώνυμο** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **καταναγκασμός, επουλωθούν, δεδομένο, αναμφίβολα, υποχώρηση**

β) Να γράψετε από ένα **αντώνυμο** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **προσφιλής, χαρίσματα, παραίτηση, ανώδυνο, περιεκτικός**

Μονάδες: 5

B5: Ποια η συλλογιστική πορεία του κειμένου; (δικαιολογήστε την απάντησή σας)

Μονάδες: 5

B6: Σε ποιο γραμματειακό είδος ανήκει το κείμενο;

Μονάδες: 5

Γ. Με αφορμή μια συζήτηση που διεξήχθη στην τάξη σας για το θέμα της ενδοσχολικής βίας, αποφασίζετε να αναρτήσετε στην ιστοσελίδα του σχολείου σας ένα άρθρο 500 – 600 λέξεων, στο οποίο θα αναφέρεστε στους **προβληματισμούς σας σχετικά με τους λόγους που γεννούν το bullying καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου που θα προτείνετε.**

Μονάδες 40

**Επιμέλεια: Παπασαράντος Θεόδωρος,
Φιλολόγος**

